UCHWAŁA NR XXXI/243/2021
RADY MIEJSKIEJ W GŁUSZYCY

z dnia 26 stycznia 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Koncepcji organizacji usług transportowych door-to-door w Gminie Głuszyca”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), Rada Miejska w Głuszycy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Koncepcję organizacji usług transportowych door-to-door w Gminie Głuszyca”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głuszycy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Głuszycy

Grzegorz Milczarek

Uzasadnienie

Gmina Głuszyca przygotowała kompleksową koncepcję organizacji usług transportowych door-to-door i planuje uruchomić tego typu usługi transportowe w ramach projektu pn. „Zakup pojazdu dostosowanego do przewożenia osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności”, opracowanego na podstawie wytycznych w ramach konkursu grantowego dla jednostek samorządu terytorialnego ogłoszonego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach projektu pn. "Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych", realizowanego w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Zgodnie regulaminem ww. konkursu grantowego, który stanowi załącznik do uchwały nr 44/2020 Zarządu PFRON z dnia 9 czerwca 2020 r., koncepcja organizacji usług transportowych door-to-door przyjęta jako akt prawa miejscowego przez jednostkę samorządu, jest wymagana do podpisania umowy w sprawie powierzenia grantu na realizację projektu.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/243/2021
Rady Miejskiej w Głuszycy
z dnia 26 stycznia 2021 r.

KONCEPCJA ORGANIZACJI USŁUG TRANSPORTOWYCH DOOR-TO-DOOR W GMINIE GŁUSZYCA

GŁUSZYCA 2021

Wstęp

Gmina Głuszyca przygotowała kompleksową koncepcję organizacji usług transportowych door-to-door i planuje uruchomić tego typu usługi transportowe w ramach projektu pn. „Usługi indywidualnego transportu door-to-door w Gminie Głuszyca”, opracowanego na podstawie wytycznych w ramach konkursu grantowego dla jednostek samorządu terytorialnego ogłoszonego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach projektu pn. "Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych", realizowanego w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Gmina Głuszyca – gmina miejsko-wiejska położona w powiecie wałbrzyskim. Siedziba władz lokalnych mieści się pod adresem: Urząd Miejski w Głuszycy, ul. Grunwaldzka 55, 58 – 340 Głuszyca. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 381 (DW381) łącząca Wałbrzych z Nową Rudą i Kłodzkiem. Sieć dróg lokalnych stanowią drogi powiatowe i gminne. Gmina Głuszyca sąsiaduje z 4 gminami:

- Jedlina-Zdrój
- Mieroszów
- Nowa Ruda
- Walim

Sołectwa:

- Głuszyca Górna
- Grzmiąca
- Kolce
- Łomnica
- Sierpnica

Na terenie tym przebiega około 51 km dróg, ok. 6 km droga wojewódzka, ok. 19,7 km drogi powiatowe oraz 25,5 km to drogi gminne.

Potencjał demograficzny oraz zmiany struktury demograficznej wywierają istotny wpływ na przebieg procesów społeczno-gospodarczych na tym terenie. Determinują między innymi rozmiary potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej, stopień aktywności zawodowej, a także współdecydują

o przebiegu przyszłego rozwoju. W okresie od początku do końca 2019r. liczba mieszkanek i mieszkańców gminy zmniejszyła się o 54 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 8605 osób w tym 4519 kobiet i 4086 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (15 lat i mniej) wynosiła - 1236;
- liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (16-60 lat) – 5301 osób;
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła: 2068

W wyniku zebranych ankiet od mieszkańców Gminy Głuszyca głównym obszarem działania usług transportowych zgłoszonym w będą n/w miejscowości:

- Głuszyca
- Miasto powiatowe Wałbrzych – oddalone około 18 km
- Miasto wojewódzkie Wrocław – oddalone około 80 km
- Ludwikowice Kłodzkie – oddalone około 12 km
- Jedlina Zdrój – oddalona około 6 km
- Szczawno Zdrój – oddalone około 21 km
- Świebodzice – oddalone około 27 km
- Świdnica – oddalona około 27 km
- Nowe Siodło – oddalone około 23 km

W uzasadnionych przypadkach transport może obejmować transport całej Polski. Zatem teren na którym będą działały usługi door-to-door jest bardzo rozległy.

1. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w dokumentach strategicznych i/lub programach rozwoju dotyczących Gminy Głuszyca.

Zadania dotyczące działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej ujęte są m.in. w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Głuszyca na lata 2012-2022 przyjętej Uchwałą Nr XIX/94/2011 z dnia 29.12.2011 r. Rady Miejskiej w Głuszycy. W strategii zostały opisane działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy przy udziale gminy oraz również przy współfinansowaniu ze środków zewnętrznych w zakresie organizacji działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej. Są to różnego rodzaju programy szkoleniowe umożliwiające nabywanie nowych umiejętności, doradztwo w zakresie odnajdywania się osób niesamodzielnych.

Z badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Głuszyca brakuje rozwiązań dla osób

z niepełnosprawnościami, osób starszych lub rodzin z małymi dziećmi. Mieszkańcy Gminy Głuszyca zwracają uwagę na ten problem szczególnie w kontekście wzrastającej liczby osób starszych i wymagających opieki lub pomocy w codziennym życiu. W gminie wzrasta liczba osób z niepełnosprawnościami lub chorych. Już teraz osoby te wymagają pomocy w przemieszczaniu się oraz w dostarczaniu im podstawowych usług do miejsca zamieszkania.

Dodatkowo, mieszkańcy Gminy Głuszyca kwestie związane z transportem uznali za jedne z najważniejszych priorytetów rozwoju na najbliższe lata. Mieszkańcy wskazują potrzeby w zakresie budowy nowych i modernizacji istniejących dróg, ciągów pieszo-rowerowych oraz rozwoju transportu publicznego. Oznacza to, że zdecydowana większość mieszkańców Gminy Głuszyca deklaruje brak zaspokojenia ich potrzeb transportowych, co więcej obawiają się oni o przyszłość, w której grupa osób wykluczonych komunikacyjnie może się znacząco powiększyć. Dodatkowo blisko połowa ankietowanych kwestie związane z komunikacją transportem uznaje za niezwykle istotne wyzwanie i zarazem zadanie dla gminy.

Gmina Głuszyca uwzględnia działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w następujących dokumentach strategicznych i programach rozwoju dotyczących samorządu terytorialnego:

Dokumenty o charakterze lokalnym to:

1) Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Głuszyca na lata 2012-2022
2) Strategia rozwoju Gminy Głuszyca na lata 2012-2020 oraz nowy dokument opracowywany na lata 2021-2027
3) Roczny program współpracy Gminy Głuszyca z Organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021
4) Program Wspierania Aktywności i Zapobiegania Wykluczeniu Społecznemu Seniorów pn. "Nasz Senior" dla gminy Głuszyca na lata 2019 – 2025

Dokumenty o charakterze regionalnym i o charakterze krajowym, do których stosowania i wdrażania jest zobowiązana Gmina Głuszyca to m.in.:

1) Strategia Rozwoju Sudety 2030

Koncepcja jest zgodna z założeniami dokumentów strategicznych w obszarach wzmocnienia systemu usług i pomocy społecznej. Działania zaplanowane w koncepcji wpisują się w tego typu obszar, z uwagi na wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ubóstwem poprzez rozwój usług transportowych i wzrost mobilności transportowej. Działania te mają na celu aktywizację społeczno-zawodową grup wykluczonych.

2. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej na terenie Gminy Głuszyca.

Na potrzeby opracowania koncepcji transportowej przeprowadzona została podstawowa diagnoza społeczna opracowana na podstawie posiadanych przez Gminę Głuszyca danych statystycznych i demograficznych dotyczących osób mieszkających na jej terenie, uwzględniając szacunkowe dane dotyczące osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

Gmina przeprowadziła Konsultacje społeczne dotyczące projektu pn. „Kompleksowa koncepcja organizacji usług transportowych door-to-door" w formie ankiety. Ankietę wypełniło i dostarczyło 60 osób – co znaczy, że wsparcie w zakresie usługi dowozu są bardzo potrzebne i mieszkańcy gminy są zainteresowani z ich korzystania.

Usługa door-to-door realizowana będzie dla mieszkańców z terenu Gminy Głuszyca. Obejmie ona Głuszycę, Głuszycę Górną, Kolce, Sierpnicę, Grzmiącą oraz Łomnicę. Wszyscy ankietowani (60 osób) zgłosili potrzebę wsparcia w zakresie transportu. Najwięcej osób z niepełnosprawnością zamieszkuje teren Głuszycy. Większość osób zadeklarowało potrzebę usługi door-to-door około 2-4 razy w miesiącu. 12 osób potrzebuje świadczenia usługi więcej niż 10 razy w miesiącu.

Średnia zadeklarowana potrzeba korzystania z transportu z uwzględnieniem poszczególnych miejscowości.

- najczęściej wskazywaną miejscowością, do której potrzebny jest regularny transport jest Wałbrzych (około 20 km) – 2 osoby potrzebują transportu 20 razy w miesiącu (w Wałbrzychu znajdują się specjalistyczne poradnie lekarskie, szpitale, ZUS, US)
- oraz Jedlina-Zdrój (około 4 km). 7 osób zadeklarowało potrzebę 10 oraz więcej razy w miesiącu dojazdu do w/w miejscowości (w Jedlinie-Zdroju zlokalizowane są sanatoria, w których prowadzone są zajęcia rehabilitacyjne)
- zachodzi również potrzeba przemieszczania się po terenie Gminy Głuszyca – dojazd do Centrum (przychodnie, lekarz, sklepy, apteki, bank, poczta)
- 6 osób zadeklarowało potrzebę dojazdu do Wrocławia lecz nie częściej niż 3 razy w miesiącu.
- 6 osób zadeklarowało potrzebę dojazdu do Świdnicy – jedna z nich wyraziła potrzebę około 10 razy w miesiącu.
- Dwa razy w miesiącu jedna osoba zaznaczyła potrzebę dojazdu do Świebodzic.

- Jedna osoba potrzebuje dojazdu do Ludwikowic Kłodzkich. Przejazd musi odbywać się regularnie (zadeklarowano 20 razy w miesiącu)

W raporcie o stanie gminy za rok 2019 wskazano następujące dane w zakresie realizacji działań w obszarze pomocy społecznej: usługi opiekuńcze w terenie świadczyło 3 osoby, pomocą objętych było - 19 osób, liczba świadczeń – 2853. W kontekście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym zarówno liczba miejsc jak i osób objętych usługami opiekuńczymi jest za mała. W tych przypadkach diagnozujemy również potrzebę wsparcia w zakresie usług transportowych - powód niewydolność mobilna.

Wskazane powyżej czynniki negatywnie wpływają na pogłębianie się wykluczenia społecznego, postępowanie chorób i skutkują niesamodzielnością. Koncepcja organizacji usług transportowych door-to-door odpowiada na problemy i potrzeby w zakresie wspierania aktywizacji społeczno-zawodowej osób niemobilnych, zidentyfikowane na obszarze Gminy Głuszyca, biorąc pod uwagę trendy demograficzne i poziom dostępności usług społecznych na tym obszarze. Należy w tym miejscu wskazać, iż od Gmina od 2015 roku współpracuje z Parafią pw. Chrystusa Króla w zakresie prowadzenia dziennego Domu Senior+ oraz od 2019 Klubu+, z zajęć w tych placówkach korzystają osoby z terenu gminy Głuszyca, po uruchomieniu usług transportowych zostaną ustalone potrzeby w zakresie codziennego dowozu uczestników, którzy tego wymagają, do Seniora i Klubu. Zostanie poszerzona współpraca z wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną w zakresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych i pomocy dla nich przy dotarciu do pracy. Więcej dorosłych osób niepełnosprawnych będzie mogło korzystać z zajęć na Warsztatach Terapii Zajęciowej - po zapewnieniu im dowozu na te zajęcia. Taka forma usług opiekuńczych, odgrywa ważną rolę w obszarze dostępnych form aktywizacji społecznej. Uruchomiona w 2019 roku Bezpłatna Komunikacja Gminna nie jest w pełni dostosowana do przewozu osób niepełnosprawnych czy mających trudności w poruszaniu się. Osoby o ograniczonej sprawności ruchowej mają o wiele mniejsze możliwości mobilności w życiu codziennym, w porównaniu ze sprawną częścią społeczności. Realizowane na terenie gminy działania mają na celu jak najmniejszą eliminację osób niepełnosprawnych z życia codziennego, włączanie tych osób jak najszerzej w życie społeczne i gospodarcze. Założeniem jest, by tak wspomagać i organizować działania, by osoby te mogły podejmować pracę czy uczestniczyć w wydarzeniach w życiu gminy. Jednym z działań, które mogłoby pomóc osiągnąć ten cel jest organizacja transportu specjalistycznego, z którego osoby z trudnościami w poruszaniu się, starsze, niepełnosprawne mogłyby korzystać w jak najbardziej dogodny dla siebie sposób.

Gmina Głuszyca to obszar 5 sołectw położonych w promieniu średnio 7 km w stosunku do centralnie położonego miasta Głuszyca stanowiącego centrum administracyjno - handlowo - usługowe. Tutaj znajduje się siedziba Urzędu Miejskiego oraz takich gminnych jednostek organizacyjnych jak: Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna, Komisariat Policji, Zespół Szkolno-Przedszkolny oraz Żłobek Samorządowy. Na terenie miasta Głuszyca mają swoją siedzibę Zakład Usług Mieszkaniowych i Komunalnych, Urząd Pracy, Bank Spółdzielczy, Santander Bank, przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej, punkt poradnictwa prawnego. Są to instytucje o działaniu gminnym, natomiast szereg instytucji o zasięgu powiatowym działa na terenie miasta Wałbrzych, do którego mieszkańcy gminy muszą pokonać odległość średnio 15-20 km. Są tam ważne z punktu widzenia bieżących spraw mieszkańców instytucje takie jak: Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Urząd Skarbowy, Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, szkoły ponadpodstawowe, organizacje pozarządowe prowadzące działania integracyjne, edukacyjne itd. Z uwagi na ograniczenia transportu publicznego do podstawowej trasy miasto Głuszyca - Wałbrzych, mieszkańcy niemobilni muszą się liczyć z barierami komunikacyjnymi w dostępności do tego typu instytucji i świadczonych przez nie usług. Gmina po przeprowadzeniu analizy niezaspokojonych potrzeb transportowych w grupie osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności ocenia, iż grupa docelowa kwalifikująca się do objęcia wsparcia w ramach systemu transportowego doo-to-door to 60 osób. Zidentyfikowane potrzeby grupy docelowej:

- ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych w formie stacjonarnej, - wsparcie w zakresie zagospodarowania czasu wolnego,
- zwiększenie aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym,
- dostęp do miejsc spotkań dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz poza miejscem zamieszkania,
-wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego i konsultacji prawnych,

Bariery jakie zostały zdiagnozowane w tej grupie to m.in.:

- bariery transportowe z uwagi na niewydolność mobilną,
- bariery finansowe tj. brak środków finansowych, które rodzina lub osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, m.in. ze względu na wiek czy stan zdrowia, mogłaby przeznaczyć na zapewnienie rozwoju na płaszczyźnie społecznej czy psychicznej. Brak środków finansowych

przekłada się także na pokonywanie barier transportowych,

- bariery psychologiczne tj. poczucie wykluczenia osób starszych. W dobie starzenia się społeczeństwa ważne jest zapewnienie wsparcia dla osób starszych również w sferze społecznej.

Oczekiwania dotyczące systemu transportowego doo-to-door to m.in.:

- uczestnicy oczekują wsparcia w zakresie aktywizacji w sferze fizycznej i psychologicznej. Ważnym aspektem dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu są też czynniki związane z zapewnieniem im możliwości kontaktu z otoczeniem, zapewnienie różnorodnych form aktywizacji w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej,
- uczestnicy oczekują wsparcia w zakresie mobilności transportowej.

Główne problemy to m.in.:

- wykluczenie z możliwości korzystania z ciekawych, adekwatnych do potrzeb usług społecznych, czego skutkiem jest pogłębiająca się apatia szczególnie u osób starszych i niepełnosprawnych;
- zbyt mały udział organizacji pozarządowych i instytucji samorządowych z terenu Gminy Głuszyca na rzecz wspierania mobilności transportowej i rozwoju lokalnych inicjatyw mających na celu aktywizację środowiskową.

3. Opis działań prowadzonych przez Gminę Głuszyca, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu door-to-door.

Gmina Głuszyca wraz z działającym na jej terenie Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz organizacjami pozarządowymi Stowarzyszenie Berit, Parafia pw. Chrystusa Króla realizuje szereg działań i projektów - również współfinansowanych ze środków zewnętrznych na rzecz aktywizacji społecznej, zawodowej osób z potrzebą wsparcia. Zadania prowadzone przez OPS to działanie z zakresu budowania sieci współpracy z organizacjami pracującymi na rzecz bezrobotnych, cykliczne spotkania informacyjno-integracyjne organizacji, stowarzyszeń działających na polu pomocy dla osób niesamodzielnych i dotkniętych problemem ubóstwa, Integracja społeczna na wsi - reintegracja społeczna - przygotowanie osób zagrożonych wykluczeniem do uczestnictwa w życiu społecznym i pełnienie ról społecznych, przygotowanie do aktywności na rynku pracy, Dzień otwarty dla osób niepełnosprawnych - coroczna kampania informacyjna, system pomocy i wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności, utworzenie punktu konsultacji obywatelskiej, podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób niepełnosprawnych, utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i pomocowego dla osób niepełnosprawnych. Utworzenie w roku 2015 przez Gminę Dziennego Domu Senior+ - z zajęć w którym przez cały rok korzysta 20 osób,

w 2019 roku utworzony został również Klub Senior+ dla 15 osób. Wszelkie te działania mają na celu aktywizację osób starszych, niepełnosprawnych, niesamodzielnych. Działania w zakresie aktywizacji społecznej prowadzi Klub Senior+ z siedzibą w Głuszycy, przeznaczony na integrację i wsparcie dla seniorów w wieku 60+. Jest to instytucja gminna realizująca zadania zgodnie z przyjętym statutem i obowiązującymi przepisami regulującymi jej funkcjonowanie w strukturze Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy. Klub prowadzi działalność mającą na celu umożliwienie osobom w wieku 60+ przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania tej placówki zmierzają do poprawy funkcjonowania społecznego, budowania sieci wsparcia oraz nauczania i rozwijania umiejętności samopomocowych. Klub organizuje dla swoich uczestników treningi umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej, treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych (np. nauka umiejętności współpracy, komunikowania się, odpowiedzialności), treningi umiejętności spędzania czasu wolnego (np. biblioterapia, zajęcia rekreacyjne i towarzyskie, audycje radiowe i telewizyjne, imprezy kulturalne). Usługi transportowe dla tych osób realizowane były dotychczas przez gminę poprzez wynajęte busy, autobusy które dowoziły mieszkańców na realizowane wydarzenia, spotkania. Uruchomiona w 2019 roku Bezpłatna Komunikacja Gminna z autobusami niskopodłogowymi znaczenie przyczyniła się do poprawy usług transportowych, lecz nie rozwiązała wielu problemów m.in. dotarcie do przystanku - w przypadku gdy na terenie wiejskim brak jest chodnika a wąska droga uniemożliwia bezpieczne poruszanie się jej skrajem.

Ważnym obszarem działania w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej jest prowadzone poradnictwo i wsparcie rodzinne, psychologiczne, obywatelskie i prawne w ramach punktu konsultacyjnego działającego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głuszycy, gdzie osoby potrzebujące wsparcia mogą się regularnie spotykać podczas zajęć grup wspierająco-motywacyjnych, a także na indywidualnych konsultacjach. Działania w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej prowadzą także:

- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Chór RENOMA
- Klub RELAX
- Polski Związek Niewidomych – koło Głuszyca

organizują one m.in. warsztaty muzyczne, kulinarne, zajęcia dla kobiet doskonalące ich wyuczone zawody np. krawiectwo, fryzjerstwo, gastronomia, zajęcia komputerowe itp. Jest to szansa wymiany

doświadczeń, aktywizacji zawodowej oraz integracji. W przypadku osób niewydolnych mobilnie, dostępność chociażby tego typu form aktywizacji jest uwarunkowana dostępnością do usług transportowych, jest to na dzień dzisiejszy podstawowa bariera.

4. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez Gminę Głuszyca, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją, skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

Gmina Głuszyca realizuje obowiązek zapewnienia niepełnosprawnym dzieciom bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym znacznym także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej. Dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych możliwy jest w dwóch formach dowozu zbiorowego lub dowozu indywidualnego.

W Gminie Głuszyca dzieci niepełnosprawne dowożone są busami do szkół specjalnych w:

1. Wałbrzychu - 15 osób,
2. Ludwikowicach Kłodzkich - 7 osób (w tym 2 osoby na wózku inwalidzkim)
3. Nowym Siodle - 2 osoba

Transport jest realizowany przez wybraną w trybie przetargowym firmę, która deklaruje posiadanie taboru dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową – dowozy finansowane są ze środków budżetu Gminy Głuszyca. Dzieci i młodzież dowożone są na zajęcia rano i odbierane w godzinach popołudniowych zgodnie z rozkładem zajęć.

Istniejący na terenie Dzienny Dom Senior+ oraz Klub+ prowadzą działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych lecz z uwagi na brak transportu i środków finansowych nie oferują dowozu dla osób potrzebujących. Gmina Głuszyca uruchomiła w roku 2019 Bezpłatną Komunikację Gminną – zostały zakupione na ten cel, przy współudziale środków unijnych dwa autobusy niskoemisyjne niskopodłogowe, posiadają one miejsce na wózek inwalidzki z odpowiednim zabezpieczeniem. W ramach komunikacji prowadzone są regularne kursy na terenie gminy lecz nie zapewniają one usługi door-to-door ani usługi wsparcia dla osób z trudnościami w poruszaniu się. Istniejące na terenie gminy przystanki autobusowe tylko w jednym przypadku posiadają obniżony krawężnik ułatwiający wsiadanie i wysiadanie osobom z trudnościami ruchowymi. Należy tu podkreślić, iż dostępność tej komunikacji dla osób ze szczególnymi potrzebami wsparcia w zakresie mobilności jest niewystarczająca. W szczególności dotyczy to braku przystosowania środków transportu np. do przewozu osób

na wózkach inwalidzkich oraz szereg innych barier tj.: brak odpowiednich drzwi, informacje dla pasażerów, poręcze, urządzenia wspomagające wsiadanie, odpowiednia informacja dźwiękowa i wizualna. Istniejące możliwości transportowe na terenie objętym koncepcją transportu, adresowane do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności realizowane są w wąskim zakresie odbiorców.

5. Wskazanie sposobu zaspokojenia potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, w szczególności w zakresie usługi door-to-door (w tym planowanego modelu świadczenia usług door-to-door).

Na podstawie przeprowadzonych ankiet można stwierdzić, że wiele osób wymaga objęcia ich usługą transportową. Ma to na celu zaspokoić ich podstawowe potrzeby życiowe takich jak wizyta u lekarza, załatwienie spraw urzędowych, zakupy, ale także uczestnictwo w zajęciach w Dziennym Domu Senior+ i Klub + - będzie to dowóz codzienny, dojazd na zajęcia rehabilitacyjne i do specjalistów, dojazdy na zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Zakup specjalistycznego busa oraz zatrudnienie kierowcy, asystenta umożliwi dotarcie w każde miejsce gminy, gdzie ze względu na położenie w terenie podgórskim nie może dotrzeć autobus. Zatrudnienie osoby do kontaktów z klientami - zamawianie usługi umożliwi dobry kontakt z osobami potrzebującymi transportu. Na podstawie zgłoszonych potrzeb zostanie opracowany harmonogram dojazdów stałych np. dowóz do dziennego Domu Senior+ i Klub+, będzie można w efektywny sposób wykorzystać dowozy aby jak najwięcej osób mogło z nich korzystać. Zamawianie usług będzie się odbywało telefonicznie w ustalonych wcześniej godzinach aby przewóz był realizowany terminowo i w godzinach odpowiadających osobom potrzebującym, w tym celu wydane będą ulotki z regulaminem korzystania z przewozu, w regulaminie zostaną określone takie informacje jak:

- kto może korzystać z przewozów,
- w jakich dniach i godzinach będzie on funkcjonował transport,
- informacja o zapewnieniu przy wsiadaniu i wysiadaniu a także w przemieszczaniu się od drzwi budynku do pojazdu.

Kompleksowa koncepcja transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, będzie stanowiła akt prawa miejscowego, przyjęty przez organ stanowiący Gminy Głuszyca jakim jest Rada Miejska w Głuszycy. Planowany model świadczenia usług door-to-door został opracowany biorąc pod uwagę analizę popytu na usługi transportowe tego typu, oczekiwania osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności oraz lokalne uwarunkowania Gminy Głuszyca. W związku z tym, iż koncepcja

transportu planowana jest do realizacji w okresie 01.02.2021 – 31.01.2022 w ramach projektu pn. "Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych", realizowanego w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, przyjęto założenie, iż w okresie realizacji projektu odpłatności za usługi nie będą pobierane. Natomiast zakładamy taką możliwość po zakończeniu realizacji projektu grantowego, w okresie jego trwałości. Gmina Głuszyca zapewni trwałość projektu poprzez świadczenie usługi transportu door-to-door przez okres minimum 22 miesięcy. Gmina Głuszyca zapewni w okresie trwałości poziom i zakres usługi transportu door-to-door nie mniejszy, niż w okresie realizacji w ramach projektu. Działania te będą finansowane z budżetu gminy oraz ewentualnie z symbolicznych opłat uczestników, które nie będą stanowiły dla nich bariery. Przy czym należy podkreślić, iż podstawowym kryterium przy kalkulacji ceny będzie założenie, że usługi door-to-door będą przystępne cenowo dla osób z nich korzystających. Kolejnym warunkiem, jaki spełnia wybrany sposób realizacji usługi door-to-door dotyczy nakierowania usług na aktywizację społeczno-zawodową. Zostanie zaangażowany personel projektu tj. kierowca i asystent kierowcy/koordynator transportu, w ramach stosunku pracy, do realizowania usług transportowych. Pozwoli to na pełne zabezpieczenie potrzeb transportowych osób niepełnosprawnych z terenu gminy, szczególnie biorąc pod uwagę bezpieczeństwo transportu osób i codzienną potrzebę organizacji przywozów i odwozów. Organizacja transportu door-to-door to jedyna szansa pokonania barier transportowych i szansa na udział w zajęciach aktywizacji społecznej i zawodowej. Uczestnicy projektu będą mogli korzystać z tego typu środka transportu podczas organizowanych imprez kulturalno-rozrywkowych czy integracyjnych. Planowana w ramach projektu usługa będzie odbywała się od miejsca zamieszkania do konkretnego, określonego przez użytkownika miejsca, czyli zasada "od drzwi do drzwi". Pasażer będzie miał prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy ze strony asystenta kierowcy przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu oraz przemieszczaniu się od drzwi budynku do pojazdu. Jednocześnie nie stwarza się ograniczeń co do celu wyjazdu - np. wizyta u lekarza, czy konieczność dojazdu na zajęcia aktywizujące. Zdiagnozowaliśmy 60 uczestników zamieszkujących teren gminy Głuszyca, wymagających wsparcia w zakresie mobilności w powiązaniu z ich aktywizacją społeczną.

Opracowany będzie także regulamin określający szczegółowe zasady dotyczące m.in.: określenia kryteriów dostępu do usługi (w tym kręgu uprawnionych) oraz sposobu wykazywania i dokumentowania przez użytkowników/użytkowniczki uprawnienia do skorzystania z usługi; zakresu

i sposobu gromadzenia niezbędnych danych użytkowników/użytkowniczek usługi door-to-door; sposobu i formy realizacji usługi transportowej door-to-door, w szczególności określenie obowiązków osób realizujących usługi door-to-door, w tym osób udzielających pomocy w dotarciu do pojazdu i z pojazdu lub asystowania w dotarciu do publicznego środka transportu; określenia zasięgu terytorialnego realizowanych usług zgodnie z przyjętą koncepcją, przy czym usługi transportowe door-to- door będą mogą być realizowane poza terenem Gminy Głuszyca; sposobów dotarcia z informacją o realizacji usług door-to-door do potencjalnych użytkowników/użytkowniczek, z uwzględnieniem osób z dysfunkcją wzroku i słuchu; określenia sposobu zamawiania usługi door-to-door przez użytkownika/ użytkowniczkę z uwzględnieniem możliwości i potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku i słuchu; określenia zasad i form zgłaszania opinii, reklamacji i uwag klientów usług transportowych door-to-door; sposobu kontroli i monitoringu jakości usług door-to-door; formy i zakresu rozpatrywania skarg i reklamacji dotyczących jakości usług door-to-door.

Planowane założenia sposobu świadczenia usług transportowych przedstawiają się w sposób następujący:

1. Usługi transportowe door-to-door realizowane będą na podstawie indywidualnych zgłoszeń użytkowników/użytkowniczek.
2. Do korzystania z usług transportowych door-to-door uprawnieni będą mieszkańcy Gminy Głuszyca, którzy ukończyli 18 rok życia i spełniają następujące warunki:
   1) Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub równoważne) ze szczególnym uwzględnieniem:
      a) osób na wózkach inwalidzkich;
      b) osób niepełnosprawnych z orzeczonym znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z widocznym ograniczeniem sprawności ruchowej;
      c) osób niewidomych i niedowidzących z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z kodu „O”.
   2) Osoby mające trudności w samodzielnym przemieszczaniu się ze względu na ograniczoną sprawność (m.in. poruszające się na wózkach inwalidzkich, o kulach, niewidome, słabo widzące, starsze i inne), nieposiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
3. Usługi transportowe door-to-door nie będą pełniły funkcji transportu medycznego i w związku z tym, nie będą świadczone dla osób wymagających przewozu w pozycji leżącej.
4. Usługi transportowe door-to-door świadczone będą na rzecz osób, o których mowa w pkt. 2, w celu aktywizacji społeczno-zawodowej.

5. Warunkiem skorzystania z usług transportowych door-to-door będzie złożenie przez użytkownika/użytkowniczkę lub opiekuna, oświadczenia o spełnieniu wymaganych warunków, najpóźniej przed rozpoczęciem pierwszego transportu.
6. W oświadczeniu zawarte będą m.in. dane: osobowe i kontaktowe, wiek, stopień niepełnosprawności, dotyczące problemów z poruszaniem się, zawierające cel wyjazdu, zobowiązanie przestrzegania Regulaminu.
7. Usługi transportowe będą świadczone standardowo od poniedziałku do piątku w godzinach określonych w regulaminie. W uzasadnionych przypadkach na prośbę uczestnika programu z odpowiednim wcześniejszym zgłoszeniem usługa może być świadczona w innych godzinach oraz w sobotę i niedzielę.
8. Usługi transportowe będą świadczone standardowo na terenie województwa dolnośląskiego. W uzasadnionych przypadkach oraz po wcześniejszym uzgodnieniu usługi mogą zostać rozszerzone o teren całej Polski.
9. Zgłoszenia usług transportowych door-to-door będzie można dokonywać najpóźniej trzy dni przed terminem ich wykonania, od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30-15:30 w formie:
   1) telefonicznie,
   2) drogą elektroniczną (e-mail),
   3) bezpośrednio w biurze projektu w Urzędzie Miejskim w Głuszycy,
   4) bezpośrednio w Ośrodku Pomocy Społecznej w Głuszycy.
10. W zgłoszeniu należy podać m.in.:
    1) dane osobowe i kontaktowe Użytkownika/ Użytkowniczki,
    2) datę i godzinę wykonania rozpoczęcia i zakończenia usługi,
    3) cel podróży,
    4) trasę przejazdu (skąd, dokąd),
    5) wskazanie potrzeby wsparcia w zakresie mobilności uzasadniającej skorzystanie z usług transportowych door-to-door,
    6) posiadanie przez Użytkownika/Użytkowniczkę zaopatrzenia ortopedycznego (wózek, balkonik, kule, itp.),
    7) informację, czy przy danej usłudze potrzebny jest opiekun,
    8) wskazanie czy jest potrzebna pomoc w dotarciu z wyznaczonego miejsca do pojazdu.
11. W każdym przypadku o możliwości realizacji usługi będzie decydować kolejność zgłoszeń.
12. Zamawianie przewozów odbywać się będzie na bieżąco. Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia

na realizację usług transportowych door-to-door wynosi do 24 h.

13. W przypadku braku możliwości zrealizowania usług transportowych door-to-door zgodnie z zamówieniem, Użytkownik/Użytkowniczka na podane dane kontaktowe otrzyma informację o braku możliwości zrealizowania zgłoszenia w ustalonym terminie.
14. Użytkownik/ Użytkowniczka będzie miał/a prawo zabrać ze sobą jedną osobę towarzyszącą jako opiekuna, jak i również psa asystującego.
15. Użytkownik/Użytkowniczka będzie miał/a prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy ze strony kierowcy oraz asystenta przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu oraz przemieszczania się do miejsca docelowego.
16. W przypadku, gdy nie można nawiązać z Użytkownikiem/Użytkowniczką bezpośredniego kontaktu, Użytkownik/Użytkowniczka będzie zobowiązany/a zapewnić we własnym zakresie dodatkową pomoc pełnoletniego opiekuna w celu zapewnienia bezpieczeństwa przejazdu.
17. W przypadku rezygnacji z usługi transportowej door-to-door Użytkownik/Użytkowniczka będzie zobowiązany/a do powiadomienia o tym fakcie koordynatora transportu, w terminie nie późniejszym niż 24 h przed terminem wykonania usługi określonym w zgłoszeniu.

Wszelkie kwestie związane z organizacją transportu według planowanej koncepcji będą uregulowane w regulaminie, przyjętym zarządzeniem Burmistrza Głuszycy.

Na podstawie dokonanej diagnozy społecznej i analiz potrzeb w Gminie Głuszyca założenia liczbowe dotyczące planowanej usługi transportowej door-to-door przedstawiają się następująco:

1) liczba pojazdów i rodzaj pojazdów (m.in. przez określenie dopuszczalnej liczby przewożonych osób, w tym poruszających się na wózkach) - 1 mikrobus 9-cio osobowy, w tym 1 osoba poruszająca się na wózku;

2) szacowaną liczbę użytkowników/użytkowniczek systemu usług transportowych door-to- door, zgodnie z wymaganiami opisanymi poniżej - 60;

Szacunkowe dane dotyczące potencjalnych użytkowników i użytkowniczek korzystających z usług, w podziale na następujące kategorie:

a) osoby z niepełnosprawnościami - 42;
b) osoby w wieku senioralnym z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności - 31;
c) osoby ze względu na stan zdrowia – 45
d) inne (ślepota, głuchota, brak własnego transportu, brak krewnych) - 8

Zakładamy możliwość pojawienia się także osób towarzyszących osobom uprawnionym

(np. opiekunowie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności) natomiast według naszej analizy na terenie Gminy Głuszca nie ma osób, którym towarzyszy pies asystujący lub pies przewodnik, co braliśmy także pod uwagę analizując potrzeby i możliwości transportowe. Zakładamy również sytuację odmowy skorzystania z usług transportu door-to-door, mimo że osoba może deklarować potrzebę wsparcia w zakresie mobilności. Chodzi tu m.in. o przypadki powtarzających się nieuzasadnionych rezygnacji z zamawianych kursów, dostępności dla konkretnych użytkowników/użytkowniczek innych form transportu, niezasadne korzystanie ze specjalnego systemu transportu door-to-door w odniesieniu do posiadanych trudności w zakresie mobilności. Planowana usługa transportu doo-to-door jest innowacyjnym modelem świadczenia usług. Bardzo ważną kwestią będzie monitoring i ewaluacja realizowanej koncepcji transportowej. W tym celu Gmina Głuszyca będzie prowadziła badania ilościowe i jakościowe w kontekście własnych zasobów i potrzeb. Planowane mierniki i sposoby oceny stopnia zaspokajania potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności przedstawiają się w następujący sposób:

1) liczba użytkowników/użytkowniczek usług door-to-door, w tym liczba osób potrzebujących pomocy/asysty (rocznie, miesięcznie);
2) liczba zrealizowanych kursów (rocznie, miesięcznie);
3) liczba odmów kursów z powodu braku możliwości ich realizacji (rocznie, miesięcznie);
4) liczba rezygnacji z kursów (rocznie, miesięcznie).

Analiza efektów przyjętej koncepcji będzie uwzględniać także koszty funkcjonowania systemu usług door-to-door, tj. co najmniej obliczenie średniego kosztu jednego przejazdu oraz roczny koszt systemu usług transportowych door-to-door w przeliczeniu na jednego użytkownika lub użytkowniczkę. Będzie również prowadzona ocena jakościowa usług door- to-door i będą jej podlegać informacje pozyskane z systemu skarg i reklamacji oraz analiza dobrowolnych ankiet satysfakcji klientów.

6. Opis powiązania proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej.

Z uwagi na ograniczenia transportowe obecnie np. z uczestnictwa w Dziennym Domu Senior+ i Klub +

nie mogły korzystać osoby, które nie miały możliwości samodzielnego dojazdu, dojazd musiał być zapewniony przez rodzinę lub znajomych. Osoby niepełnosprawne nie mogą uczestniczyć w warsztatach terapii zajęciowej, które prowadzone są w Wałbrzychu - ze względu na brak możliwości dojazdu. Gmina Głuszyca zgodnie z obowiązującymi przepisami zapewnia dojazd dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej do szkół na terenie innych miejscowości. Instytucje wspierające osoby niepełnosprawne, znajdujące się przede wszystkim w Wałbrzychu czy Świdnicy nie zapewniają dowozu. Transport funkcjonujący obecnie na terenie gminy nie zapewnia równego dostępu dla wszystkich. Mimo istniejącego Centrum Przesiadkowego, gdzie można z komunikacji gminnej przesiąść się do autobusu miejskiego linii 5, która jedzie do Wałbrzycha i Szczawna-Zdroju, dla wielu osób jest to bez wsparcia i pomocy bardzo trudne i uciążliwe. Dowóz z domu pod drzwi Instytucji, urzędu itp. sprawi, ze osoby dotąd zamknięte w czterech ścianach będą mogły korzystać z wielu niedostępnych dotąd aktywności. Zakłady produkcyjne funkcjonujące w wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej oferują zatrudnienie dla osób niepełnosprawnych lecz z uwagi na brak transportu, mieszkańcy gminy Głuszyca nie mogli z tej oferty korzystać.

Proponowane sposoby świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością pozwolą powiązać je z udostępnieniem działań podejmowanych na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej. Jedyną barierą jaka funkcjonuje w ich dostępności jest bariera transportowa. Są to działania bezpłatne, świadczone przez instytucje publiczne, zlokalizowane w promieniu do 20 km. Usługi transportowe door-to-door również zaplanowano w okresie realizacji projektu nieodpłatnie. Planowane uruchomienie usługi door-todoor będzie powiązane z aspektem aktywizacji społeczno-zawodowej użytkowników lub użytkowniczek tych usług. Istniejące formy aktywizacji społeczno-zawodowej na terenie gminy Głuszyca będą dostępne dla użytkowników usług transportowych door-to-door. W większości przypadków osoby te zgłaszały chęć uczestniczenia w ofercie tego typu działań, jednak bariera transportowa była dla nich nie do pokonania osobiście.

Powiązania proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej widzimy również jako możliwość korzystania z tego typu oferty na terenie Gminy Głuszyca i powiatu wałbrzysiego jak:

a) szkolenia, kursy zawodowe, w celu zdobycia kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowania zawodowego,
b) dowóz do miejsca zatrudnienia,
c) korzystanie z ofert PUP,

d) zajęcia organizowane przez Centrum Kultury w Głuszycy, Dziennego Domu Senior+ ,Klubu Senior+ w Głuszycy tj. warsztaty, kursy, spotkania integracyjne, poradnictwo,
e) korzystanie z oferty rekreacyjnej np. koncerty, kino, wystawy, festyny, turnieje itp,
f) korzystanie z obiektów sportowych,
g) rehabilitacja zdrowotna,
h) możliwości załatwienia spraw urzędowych (np. Urząd Skarbowy, ZUS, KRUS, Gmina i inne)

W związku z tym, iż zgodnie z wytycznymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych badany będzie stopień wpływu uruchomienia usług transportowych door- to-door na aktywizację społeczno-zawodową użytkowników/użytkowniczek tych usług, koncepcja transportu przewiduje mierniki ilościowe i sposobu oceny stopnia wykorzystania usług door-to-door dla aktywizacji społeczno-zawodowej. Wskaźniki w tym zakresie będą następujące:

1) odsetek użytkowników lub użytkowniczek, którzy/które skorzystali/skorzystały z usługi transportowej door-to-door w celu aktywizacji społeczno-zawodowej,
2) odsetek przejazdów w ramach usług transportowych door-to-door wykorzystywanych w celach aktywizacji społeczno-zawodowej.

Koordynator transportu będzie zbierał dane ilościowe dotyczące celów przejazdów realizowanych w ramach usług door-to-door. W celu ułatwienia sposobu zbierania tych danych, korzystający będzie deklarował cel przejazdu przy zamawianiu usługi transportu door-to-door. Cele będą obejmowały aktywizację społeczno-zawodową. Ewaluacja wpływu zrealizowanych usług transportowych door-to-door na aktywizację społeczno-zawodową będzie prowadzona w odrębnym trybie. Będą temu służyły ankiety satysfakcji klientów, będzie to także powiązane ze zbieraniem danych na etapie procedury zamawiania usługi.